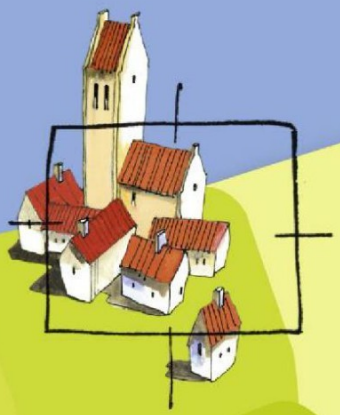
Activiteitenplan MITC Marknesse

bijlage bij omgevingsvergunning flora- en fauna-activiteit

DEFINITIEF

BügelHajema

Ruimte voor de leefomgeving

Activiteitenplan MITC Marknesse
bijlage bij omgevingsvergunning flora- en fauna-activiteit

DEFINITIEF

Inhoud
Rapport en bijlage

27 augustus 2024
Projectnummer P000699

Ruimte voor de leefomgeving

BügelHajema, Adviseurs voor leefomgeving en omgevingsrecht BNSP

Inhoudsopgave

1 Inleiding 4

1.1 Aanleiding 4

1.2 Activiteitenplan 4

2 Plangebied en voorgenomen ontwikkelingen 6

2.1 Ligging 6

2.2 Inrichting plangebied 6

2.3 Werkzaamheden 8

2.3.1 Planning werkzaamheden 8

3 Ecologisch onderzoek 9

3.1 Onderzoek aanwezigheid 9

3.1.1 Vliegroute vleermuizen 9

3.1.2 Verblijfplaats vleermuizen 10

3.1.3 Rust- en verblijfplaatsen van steenmarter en kleine marterachtigen 11

3.1.4 Landbiotoop rugstreeppad 11

3.1.5 Overige soorten 12

4 Effecten op de stand van instandhouding 13

4.1 Vleermuizen 13

4.2 Kleine marterachtingen en steenmarter 14

4.3 Rugstreeppad 14

5 Wettelijk belang en alternatieven afweging 16

5.1 Wettelijk belang 16

5.2 Alternatieven 16

5.2.1 Niet uitvoeren van de activiteit 17

5.2.2 Alternatieve locatie 17

5.2.3 Alternatieve werkwijze 18

6 Beschermingsmaatregelen 19

6.1 Maatregelen om de functionaliteit te waarborgen 19

6.1.1 Maatregelen vliegroute 19

6.1.2 Maatregelen verblijfplaats gewone dwergvleermuis 23

6.1.3 Maatregelen leefgebied en verblijfplaatsen kleine marterachten en steenmarter 24

6.1.4 Maatregelen rugstreeppad 26

6.2 Maatregelen om gunstige staat van instandhouding te waarborgen 27

6.3 Zorgplicht 27

7 Verantwoording 28

8 Literatuur 29

Bijlage 1

1 Inleiding

1.1 Aanleiding

De initiatiefnemers zijn voornemens in het buitengebied van Marknesse een RDW Testcentrum te ontwikkelen en in samenhang daarmee op de langere termijn een Mobiliteit en Infrastructuur Test Centrum (MITC).

Het totaalplan voor het MITC bestaat uit vier onderdelen, namelijk (1) het nieuwe testcentrum van RDW (2) een oefenterrein voor de politie, (3) een testomgeving voor innovatieve modaliteiten (DigiCity) en (4) een hierop aansluitende 'campus' met bedrijven en onderwijsinstellingen. In figuur 2 zijn de verschillende onderdelen weergegeven.

Uit de ecologische onderzoeken komt naar voren dat in het plangebied verschillende functies van onder de omgevingswet beschermde soorten aanwezig zijn. Het gaat om:

- een essentiële vliegroute van gewone dwergvleermuis langs de houtsingel door het plangebied, die tevens door lage aantallen van laatvlieger en ruige dwergvleermuis wordt gebruikt;
- een paarverblijfplaats van gewone dwergvleermuis in de westgevel van de schuur aan de Vollenhoverweg 28;
- leefgebied van steenmarter en kleine marterachtigen (waaronder wezel);
- landbiotoop van enkele exemplaren van rugstreeppad

Als gevolg van de werkzaamheden gaan deze functies verloren. Daarom is voor dit plan een omgevingsvergunning flora-en fauna-activiteit nodig (art 5.1 lid 2 onder G Omgevingswet). Voor deze vergunningsaanvraag is het voorliggende activiteitenplan opgesteld. Dit activiteitenplan wordt ter beoordeling voorgelegd aan de provincie Flevoland. Deze vergunningsaanvraag heeft betrekking op de onderdelen 1 en 2 (RDW en politie).

De omgevingsvergunning wordt aangevraagd voor de periode van 1 september 2024 t/m 31 december 2029.

1.2 Activiteitenplan

Voorliggend activiteitenplan geeft de maatregelen weer die worden genomen om de functionaliteit van de vliegroute, het leefgebied en verblijfplaatsen te behouden, waardoor er geen wezenlijke invloed op de populaties van de betreffende soorten te verwachten is. Door het werken volgens de in voorliggend activiteitenplan voorgestelde werkwijze en het uitvoeren van de voorgestelde maatregelen, hebben de activiteiten zo min mogelijk schadelijke effecten op de beschermde soorten.

Leeswijzer

In hoofdstuk 2 worden het plangebied en de voorgenomen ontwikkelingen omschreven. Vervolgens wordt in hoofdstuk 3 het uitgevoerde ecologisch onderzoek en de effecten die de ontwikkelingen op de functie van het plangebied hebben beschreven. Hoofdstuk 4 geeft de korte en lange termijn effecten van de ontwikkeling weer. In hoofdstuk 5 wordt het wettelijk belang waaronder deze vergunning wordt aangevraagd onderbouwd, daarnaast worden de alternatieven overwogen In hoofdstuk 6 worden de maatregelen uitgewerkt die gerealiseerd worden om de effecten op de soort(en) te mitigeren. In hoofdstuk 7 staat de verantwoording en in hoofdstuk 8 staan de literatuurverwijzingen.

2 Plangebied en voorgenomen ontwikkelingen

2.1 Ligging

Het plangebied ligt tussen Marknesse en Vollenhove en wordt aan de noordzijde begrensd door de Vollenhoverweg (N331). Aan een groot deel van de oost-, zuid- en noordoostzijzijde wordt het gebied begrensd door bosschages. Aan de oostzijde is het plangebied ontsloten door een toegangsweg die uitkomt op de Repelweg(N352).

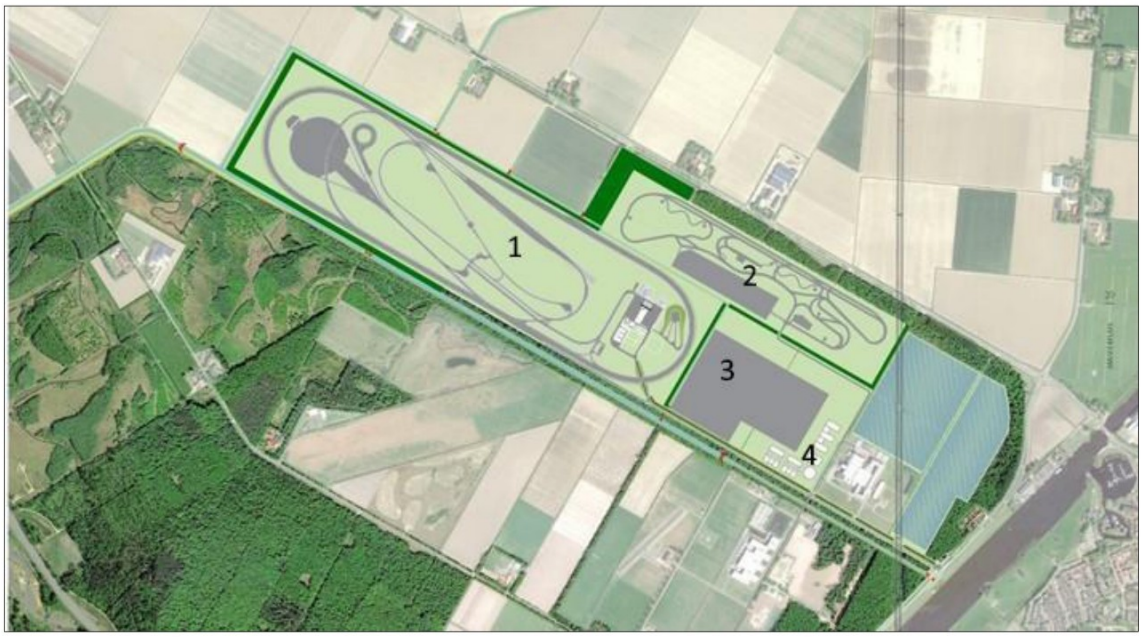
Provincie:	Flevoland
Gemeente:	Noordoostpolder
Plaats:	Marknesse
Kadestraal perceel:	3675, 3673,4187,4189,1592, 3671,1643,4418

2.2 Inrichting plangebied

Het terrein bestaat voor het grootste deel uit acht akkerbouwpercelen met daartussen een aantal smalle sloten (figuur 1). In het westelijk deel van het plangebied loopt een brede watergang, de Blokzijlertocht, in noord-zuidelijke richting door het plangebied. Ook ten zuiden van het plangebied loopt een brede watergang, de Voorstertocht. Dwars door het plangebied loopt een houtsingel en aan de zuidrand is een bosschage met een met water gevulde laagte aanwezig. Bebouwing is beperkt tot een agrarisch erf aan de noordzijde van het plangebied (Vollenhoverweg 28).

Figuur 1. Plangebied MITC breed (rood omlijnd) Bron kaartondergrond: www.ruimtelijkeplannen.nl

Figuur 2. Schets van het totaalplan MITC met onder 1 het terrein van het RDW en onder 2 het terrein van de politie.

2.3 Werkzaamheden

Om het voornemen mogelijk te maken wordt de Blokzijlertocht die door het plangebied loopt verlegd naar het westen, waardoor de Blokzijlertocht de nieuwe westgrens van het terrein gaat vormen. Voor de ontsluiting wordt een toegangsweg vanaf de Repelweg aan de zuidoostzijde van het plangebied gerealiseerd die deels via een bestaand toegangspad loopt. Voor deze ontwikkelingen wordt grond vergraven en zullen de meeste smalle watergangen binnen het plangebied worden gedempt.

Tevens wordt een deel van de bosschages verwijderd, namelijk:

- een deel van rechthoekig bosperceel centraal in het plangebied ten behoeve van een toegangsweg;
- een rand van de zuidelijke bosstrook langs de Voorstertocht ten westen van dit bosje, over een breedte van één tot enkele meters, en een lengte van 600 meter;
- de houtsingel die noord-zuid dwars door het plangebied loopt;
- een strook bos ten noorden van het bestaande toegangspad langs de Repelweg ten behoeve van de inrit.

De inrichtingstekening is bijgevoegd in bijlage 1.

2.3.1 Planning werkzaamheden

De werkzaamheden omvatten naar alle waarschijnlijkheid twee fases. In de eerste fase wordt gestart met het terrein van het RDW. In fase 2 volgt het terrein van de politie. RDW wil in november 2024 starten met de werkzaamheden. De start van de werkzaamheden op het terrein van de politie is nog onbekend. De daadwerkelijke planning is deels afhankelijk van de snelheid van de te doorlopen procedures. Bij de planning van werkzaamheden zal worden gekeken naar de minst kwetsbare periodes voor de betroffen soorten (zie ook hoofdstuk 6 maatregelen).

3 Ecologisch onderzoek

3.1 Onderzoek aanwezigheid

In het voortraject van de plannen is op 12 februari 2020 een inventariserend bezoek in het plangebied uitgevoerd om een indruk te krijgen van de terreinomstandigheden van het plangebied, de omgeving en de voorkomende flora en fauna. Aanvullend daarop is in 2020 nader onderzoek gedaan naar roofvogels, uilen en vleermuizen. Daarnaast is op 8 november 2021 een extra veldbezoek uitgevoerd ten behoeve van de toegangsweg vanaf de Repelweg en de verlegging van de Blokzijlertocht. In 2022 is hiervoor nader onderzoek naar rugstreeppad en ringslang uitgevoerd. Tot slot is ook in 2022 een quickscan en nader onderzoek uitgevoerd aan het erf van Vollenhoverweg 28.

De gebruikte onderzoeksmethode en resultaten zijn gerapporteerd in rapportages die bijgevoegd worden bij deze vergunningsaanvraag (BügelHajema, februari 2022; BügelHajema oktober 2022; Krösschell, G.M., 2022 ; Oevering W. 2022)

Uit de aanvullende onderzoeken is naar voren gekomen dat binnen het plangebied de volgende functies voor beschermde soorten aanwezig zijn:

- een essentiële vliegroute van gewone dwergvleermuis langs de houtsingel door het plangebied, die tevens door lage aantallen van laatvlieger en ruige dwergvleermuis wordt gebruikt ;
- een paarverblijfplaats van gewone dwergvleermuis in de westgevel van de schuur aan de Vollenhoverweg 28;
- leefgebied van steenmarter en kleine marterachtigen (waaronder wezel);
- landbiotoop van enkele exemplaren van rugstreeppad

3.1.1 Vliegroute vleermuizen

Uit de twee onderzoeksrondes voor de vliegroute blijkt dat enkele vleermuissoorten langs de houtsingel vliegen. Tijdens het eerste bezoek op 7 mei 2020 zijn er maximaal 20 gewone dwergvleermuizen, drie ruige dwergvleermuizen en twee laatvliegers langs de bomenrij vliegend gezien in noordelijke en zuidelijke richtingen. Tijdens het tweede bezoek op 2 juli 2020 ging het om maximaal negen gewone dwergvleermuizen en twee laatvliegers die in beide richtingen langs de bomenrij vlogen. Bij de ronde op 2 juli werden aan de zuidzijde van de bomenrij ook grotere aantallen rosse vleermuizen waargenomen die echter geen binding met de bomenrij toonden. Rosse vleermuizen foerageerden later ook op de avond boven de akkerpercelen. Op basis van de resultaten kan worden gesteld dat de te kappen houtsingel een onderdeel vormt van een belangrijke vliegroute van gewone dwergvleermuis en dat ook lage aantallen van ruige dwergvleermuis en laatvlieger de houtsingel gebruiken als vliegroute (figuur 3).

Figuur 3. Vliegroute vleermuizen aangegeven met de rode lijn.

3.1.2 Verblijfplaats vleermuizen

Er is tijdens elke ronde in de paarperiode één territoriale gewone dwergvleermuis waargenomen die continu op het erf van Vollenhoverweg 28 aanwezig was. Door middel van expert judgement is bepaald dat dit paarverblijf zich aan de zuidgevel van de schuur bevindt (figuur 4).

Figuur 4. Locatie paarverblijfplaats gewone dwergvleermuis

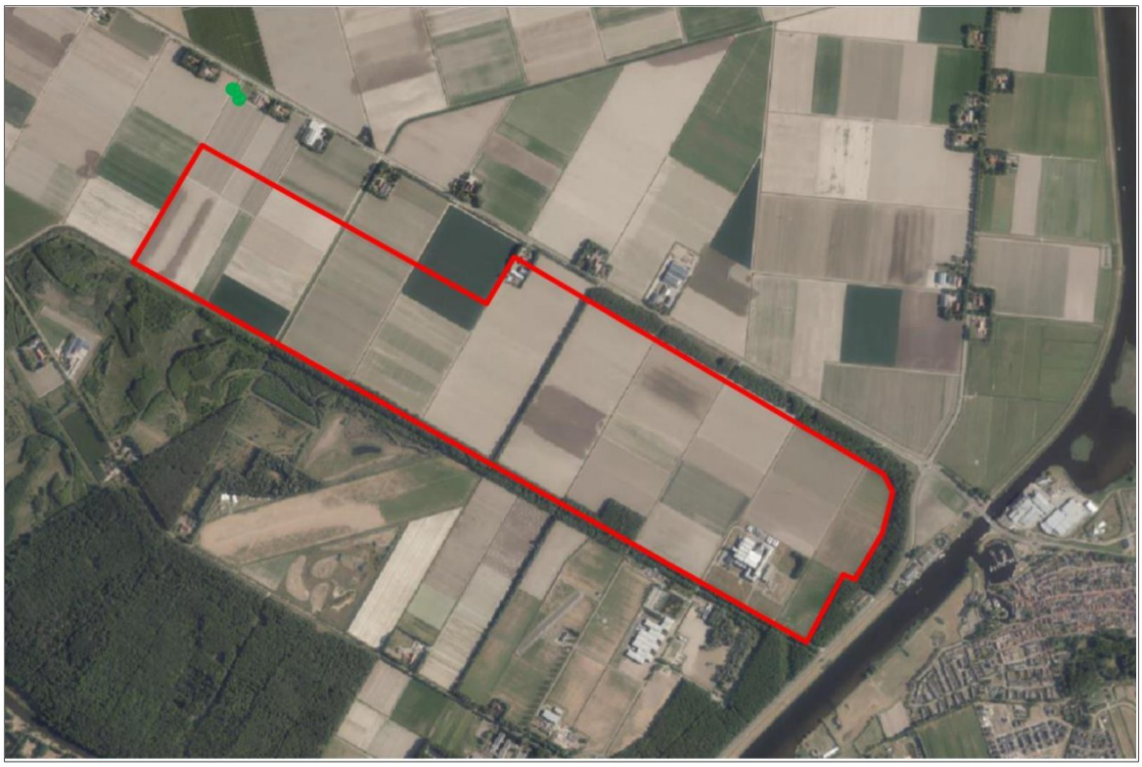
3.1.3 Rust- en verblijfplaatsen van steenmarter en kleine marterachtigen

In de bebouwing van Vollenhoverweg 28 is een verblijfplaats van steenmarter vastgesteld. Ook is wezel waargenomen. Er wordt verwacht dat wezel bijna volledig op het perceel en de nabijgelegen akkerlanden leeft en foerageert. In de noordelijke, zuidelijke en oostelijke bosschages zijn ook takkenhopen of boomstronken aanwezig die mogelijk verblijfplaatsen kunnen bieden aan kleine marterachtigen. Deze groenelementen bieden ook hoogwaardig foerageergebied. De aanwezigheid van de andere kleine marterachtigen, hermelijn en bunzing kan hierdoor niet worden uitgesloten.

3.1.4 Landbiotoop rugstreeppad

Rugstreeppad is tijdens het onderzoek niet in het plangebied aangetroffen, maar de aanwezigheid van enkele roepende exemplaren vlak buiten het plangebied maken het zeer waarschijnlijk dat enkele exemplaren van rugstreeppad in het plangebied aanwezig zijn. Rugstreeppad is namelijk een mobiele soort die ook landbiotoop gebruikt op grotere afstand van het voortplantingswater en het plangebied is zonder barrière toegankelijk vanaf de waarnemingslocaties. Op basis van de waarnemingen is het echter uitgesloten dat grotere aantallen rugstreeppad in het plangebied leven en dat het plangebied

van groot belang is voor rugstreeppad. In het plangebied zijn ook niet op grote schaal ondiepe, snel opwarmende wateren aanwezig, waardoor de omstandigheden voor rugstreeppad niet optimaal zijn.

Figuur 5. Locatie aangetroffen rugstreeppadden (groene stippen) t.o.v. het plangebied.

3.1.5 Overige soorten

In het plangebied kunnen algemene vogelsoorten tot broeden komen. Tot slot zijn in het plangebied verblijfplaatsen van een aantal algemene amfibieën- en zoogdiersoorten, zoals bruine kikker, gewone pad en huisspitsmuis te verwachten, waarvoor in de provincie Flevoland een vrijstelling geldt van de vergunningplicht bij ruimtelijke ontwikkelingen.

4 Effecten op de stand van instandhouding

4.1 Vleermuizen

Door de werkzaamheden in het plangebied gaan de volgende functies verloren van gewone dwergvleermuis;

- een essentiële vliegroute langs de houtsingel door het plangebied, die tevens door lage aantallen van laatvlieger en ruige dwergvleermuis wordt gebruikt;
- een paarverblijfplaats in de westgevel van de schuur aan de Vollenhoverweg 28;

Dit is in strijd is met artikel 11.46 lid 1 onder d Bal.

Tijdens het nader onderzoek naar vleermuizen in 2023 is voor dit plan zowel het plangebied als de directe omgeving onderzocht op de aanwezigheid van en de functie voor vleermuizen. Daaruit komt naar voren dat één van de schuren in het plangebied wordt gebruikt als paarverblijfplaats van een gewone dwergvleermuis. Gedurende de inventarisatierondes zijn ook meerdere overvliegende en foeragerende gewone dwergvleermuizen waargenomen in het plangebied en in de directe omgeving van het plangebied. Ook is een vliegroute aanwezig waar minimaal 20 dieren gebruik van maken.

Vleermuizen maken gebruik van meerdere verblijfplaatsen, zodat het verlies van een paarverblijfplaats niet directe negatief effect op de individuen van gewone dwergvleermuis hoeft te hebben. Gewone dwergvleermuis is in Nederland een algemene soort die niet bedreigd wordt. Er is geen detailinformatie beschikbaar over de exacte grootte van de lokale populatie van gewone dwergvleermuis in het buitengebied van Marknesse. Deze soort is in Nederland echter de algemeenste vleermuissoort die praktisch overal voorkomt en die ook in Flevoland overal verspreid voorkomt (NDFF; Verspreidingsatlas Zoogdieren, 2022). De exacte begrenzing van een lokale populatie van de gewone dwergvleermuis is niet of nauwelijks te definiëren, omdat gewone dwergvleermuizen vele kilometers kunnen afleggen en bijvoorbeeld tot 25 km kunnen afleggen tussen winter- en zomerverblijfplaatsen (Zoogdiervereniging, 2021). Bovendien wisselen ze regelmatig tussen verblijfplaatsen. Daarom wordt er voor projecten waarbij het toch belangrijk is om de grootte van de lokale populatie in te schatten, bijvoorbeeld bij onderzoeken voor windparken, gerekend met het aantal gewone dwergvleermuizen binnen een straal van 30 - 50 km om de locatie. Dit is de zogenoemde ‘catchment area’. Bij een totale Nederlandse populatie van 300.000 dieren, wat vermoedelijk nog een duidelijke onderschatting is van het totale aantal dieren in Nederland, een straal van 30 km en een lage dichtheid van negen dieren per km^2 (representatief voor open gebieden), gaat het bijvoorbeeld om een totale lokale populatie van bijna 25.000 dieren (Bureau Waardenburg, 2018). Dit betreft dus een zo conservatief mogelijke inschatting van de lokale populatie. Bij de populatie binnen het plangebied gaat het met de aanwezigheid van één enkele paarverblijfplaats en een vliegroute van 20 dieren. Dat betekent een zeer klein deel van de Flevolandse populatie en een uiterst klein deel van de landelijke populatie. Het verlies van een enkele paarverblijfplaats zal dus niet of nauwelijks effect hebben op de lokale populatie van gewone dwergvleermuis.

Bij het treffen van beschermingsmaatregelen, zoals deze in hoofdstuk 6 zijn opgenomen, worden zowel tijdens als na de werkzaamheden in het geheel geen negatieve effecten op de lokale staat van instandhouding van gewone dwergvleermuis verwacht. In het plan is in een deel van het plangebied een groene inrichting voorzien. In de omgeving is bovendien in ruime mate alternatief foerageergebied aanwezig.

4.2 Kleine marterachtingen en steenmarter

Daarnaast gaat een klein deel van het potentiële leefgebied van kleine marterachtigen verloren. Hierbij kunnen ook verblijfplaatsen van steenmarter en wezel verloren gaan. Dit is verboden volgens art. 11.54 lid 1 Bal.

Er is geen goed beeld van de verspreiding van de wezel, hermelijn en bunzing in Flevoland. Duidelijk is wel dat de trend in Flevoland vergelijkbaar is met de rest van Nederland. Aantallen en verspreiding van de soorten nemen sterk af. Uit de toelichting beleid kleine marterachtigen (publicatiedatum onbekend) blijkt dat de afgelopen vijf jaar ongeveer 100 meldingen bekend zijn, met een lagere verspreiding in Oost-Flevoland en de Noordoostpolder.

Op lokale schaal is slechts zeer beperkt voorkomen van de steenmarter bekend. In het buitengebied van Marknesse zijn in de afgelopen vijf jaar slechts zes waarnemingen gedaan van steenmarter, met name in Marknesse zelf en langs de Voorsterweg en Ettenlandse weg.
Vanwege het lage aantal waarnemingen in combinatie met de afwezigheid van vaste inventarisatiepatronen is het aannemelijk dat de lokale populatie steenmarters groter is dan doet vermoeden (waarnemerseffect). In de Noordoostpolder komt de steenmarter waarschijnlijk vrij algemeen voor. In Flevoland wordt het merendeel van de waarnemingen gedaan in de Noordoostpolder. De laatste jaren wordt de soort ook gemeld in Lelystad en Almere. De verspreidingsatlas laat ook zien dat de soort op steeds meer plekken waargenomen wordt in de regio (Verspreidingsatlas, 2022). Aangezien de soort lokaal solitair voorkomt en gebruik maakt van een scala aan rustplaatsen, is het verwijderen van een enkele rustplaats op landelijke schaal verwaarloosbaar.

Door het realiseren van hoogwaardig alternatief leefgebied, het werken buiten kwetsbare periodes en het aanbieden van rust- en voortplantingsplaatsen voor kleine marterachtigen en steenmarter zal het aanbod aan verblijfplaatsen en leefgebied voor de betreffende soorten niet afnemen.
Hierdoor is uit te sluiten dat het plan zorgt voor een negatief effect op de staat van instandhouding, zowel lokaal, regionaal als landelijk.

4.3 Rugstreeppad

Door de ontwikkelingen verdwijnt een deel van het potentiële landbiotoop van rugstreeppad, waarvan enkele exemplaren buiten het plangebied zijn aangetroffen. Het verlies van leefgebied is in strijd met art. 11.46 lid 1 onder d Bal. In het buitengebied van Marknesse zijn in de afgelopen vijf jaar slechts twee waarnemingen gedaan van rugstreeppad, dit zijn de waarnemingen gedaan tijdens het nader

onderzoek voor dit project. In de gehele Noordoostpolder komt rugstreeppad eigenlijk overal voor (Verspreidingsatlas, 2022). Door dat de rugstreeppad een snelle kolonisator is, zal door het realiseren van hoogwaardig(er) voortplantingsbiotoop geen negatief effect op de staat van instandhouding ontstaan, zowel lokaal, regionaal als landelijk.

5 Wettelijk belang en alternatieven afweging

5.1 Wettelijk belang

Er worden maatregelen genomen om (a) de functionaliteit te waarborgen, (b) de gunstige staat van instandhouding te waarborgen en (c) aan de zorgplicht te voldoen.

Toch kan als gevolg van de ontwikkeling sprake zijn van het verstoren en het beschadigen of vernielen jaarrond beschermde verblijfplaatsen van gewone dwergvleermuis en rugstreeppad (artikel 11.46 lid 1 onder b en d Bal). Ook kan er sprake zijn van overtredingen voor wat betreft het vernielen van vaste voortplantingsplaatsen en rustplaatsen van steenmarter, wezel, hermelijn en bunzing (kleine marterachtigen), artikel 11.54 lid 1 onder a en b Bal.

De vergunningsaanvraag wordt getoetst conform artikel 8.74k van het Besluit kwaliteit leefomgeving (hierna Bkl). De vergunning wordt voor gewone dwergvleermuis en rugstreeppad aangevraagd in het kader van de volksgezondheid, openbare veiligheid of dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en voor het milieu wezenlijk gunstige effecten (artikel 8.74k lid 1, onderdeel b Bkl onder 3). Tevens is voor wezel/hermelijn/bunzing artikel 8.74L, lid 1, onderdeel b Bkl onder 6 toepassing: 'in het kader van de ruimtelijke inrichting of ontwikkeling van gebieden of van kleinschalige bouwactiviteiten, met inbegrip van het daarop volgende gebruik van het gebied of het gebouwde.'

Voor dit plan wordt een bestemmingsplan opgesteld, daarom kan gesteld worden dat de werkzaamheden plaatsvinden in het kader van ruimtelijke ontwikkeling.
Uit het bestemmingsplan volgt dat vestiging van het MITC voor de provincie Flevoland en de gemeente Noordoostpolder mogelijkheden biedt om de economie van het gebied te versterken. Met het realiseren van de verplaatsing van de RDW Testbaan naar Marknesse, in de directe nabijheid van de bestaande vestigingen van het Koninklijk Nederlands Lucht- en Ruimtevaartcentrum (NLR), Duits-Nederlandse Windtunnel (DNW) en het NLR Drone Center, ontstaat er een uniek cluster van bedrijven en faciliteiten rondom kennisontwikkeling, testen en certificering. Naast de kracht van de samenwerking van de NLR, DNW en RDW biedt dit kansen in Noordelijk Flevoland om rondom de snelle ontwikkeling van "steeds slimmer wordende" mobiliteit dit cluster uit te bouwen tot het (Smart) Mobiliteit en Infrastructuur Test Centrum (MITC): een cluster van onderling samenhangende bedrijven, kennis, onderwijs en andere activiteiten. Ook kan het MITC mogelijk ook een rol spelen in de duurzaamheidstransitie door vervoersmodaliteiten voor de Europese markt te certificeren.

5.2 Alternatieven

In het kader van de vergunningsaanvraag dient te worden bezien of betere alternatieven beschikbaar zijn voor het plan. Hieronder is voor de verschillende potentiële alternatieven uitgewerkt dat betere

alternatieven ontbreken. Deze zijn grotendeel overgenomen uit de toelichting van het bestemmingplan Landelijk gebied, Repelweg te Marknesse (NL.IMRO.0171.BP00665-VS0)

5.2.1 Niet uitvoeren van de activiteit

Bij het niet uitvoeren van de activiteit blijven verblijfplaatsen en leefgebied van de betreffende beschermde soorten voor de korte termijn behouden.
Momenteel bevindt het RDW Testcentrum zich naast vliegveld Lelystad. Hierdoor ontbreken zekerheid en ruimte voor toekomstvaste investeringen in testfaciliteiten. Investeringen zijn noodzakelijk om te kunnen blijven testen of voertuigen ook aan nieuwe Europese regelgeving (blijvend) voldoen. Bovendien zorgt de uitbreiding van de luchthaven voor een toename van het omgevingsgeluid en dat heeft negatief effect op de onderzoeken die op het Testcentrum plaatsvinden. Omdat Lelystad Airport ruimtelijk inmiddels is aangepast op mogelijk gebruik voor regulier luchtverkeer, is en blijft de RDW-testbaan in het heden en de toekomst ingeperkt. De fysieke ruimte is beperkt waardoor er geen ruimte is voor baanverlenging. Een langere baan biedt ruimte voor veilig testen van rijbaan- en inhaalassistentie, truckplatooning (waarbij vrachtwagens geautomatiseerd en direct achter elkaar rijden in konvooien van drie tot vijf trucks) en verdere doorontwikkeling naar autonoom rijdende voertuigen. Verder is het gebruik van bestaande testfaciliteiten beperkt (geluidstesten worden al door de naast de testbaan verlegde helikopterplatforms belemmerd). En dit alles maakt de financiering op de locatie in Lelystad onzeker (voor investeringen moet tientallen jaren vooruit kunnen worden gepland). Vanwege deze beperkingen zoekt RDW een nieuwe locatie. De nieuwe locatie biedt bovendien de mogelijkheid tot de ontwikkeling van expertise en faciliteiten die elkaar versterken. Het niet uitvoeren van de activiteit is, gezien bovenstaande overwegingen geen optie.

5.2.2 Alternatieve locatie

Voorafgaand aan de keuze om het testcentrum voor RDW op deze locatie te vestigen zijn meerdere locaties onderzocht op basis van vooraf vastgestelde beoordelingscriteria. De noodzakelijke oppervlakte, bereikbaarheid en aan aanvaardbaar niveau van omgevingsgeluid en privacy zijn belangrijke overwegingen geweest. Uit vijf onderzochte locaties in de gemeenten Zeewolde, Lelystad en Noordoostpolder is de locatie bij Marknesse als voorkeurslocatie gekomen. Er is voldoende oppervlakte beschikbaar, ook als de baan verlengd wordt, het omgevingsgeluid is aanvaardbaar, er is voldoende privacy en er kan een toegangsweg aangelegd worden, die goed aansluit op de hoofdinfrastructuur.

De locatie is op provinciaal niveau een zeer geschikte locatie, omdat deze lokaal aansluit bij de gewenste economische versterking van de regio. Hierbij speelt onder andere de nabijheid van de NLR en het NLR Drone Center, waardoor synergie met de RDW optreedt om autonoom transport te testen en daarmee perspectief te bieden op de vorming van het Mobiliteit en Infrastructuur Testcentrum (MITC). Ook de nabijheid van grootschalige testfaciliteiten, zoals de Duits Nederlandse Windtunnel (DNW) en de NLR is hierbij belangrijk. Omdat de locatie is gelegen in landelijk gebied is er geen hinder te verwachten van de omgeving op de onderzoeksactiviteiten op het terrein. Vanwege het dunbevolkte karakter van het gebied zal, voor zover sprake is van hinder naar de omgeving, het aantal gehinderden beperkt zijn. Bovendien zijn er mogelijkheden voor verdere uitbreiding van activiteiten op het terrein.

Het uitvoeren op een alternatieve locatie is, gezien bovenstaande overwegingen geen optie.

5.2.3 Alternatieve werkwijze

Met een andere werkwijze kunnen negatieve effecten op verblijfplaatsen niet voorkomen worden. Het is dan ook in alle gevallen noodzakelijk om maatregelen te nemen om negatieve effecten op nest- en verblijfplaatsen te voorkomen. Zonder sloop of andere werkzaamheden is het nauwelijks mogelijk om het gebied te ontwikkelen.

Door het nemen van mitigerende maatregelen, zoals die in het voorliggende activiteitenplan zijn opgenomen, zijn in het geheel geen negatieve effecten op beschermde soorten te verwachten. Een alternatieve werkwijze vormt hiervoor geen beter alternatief en is daarmee geen optie.

6 Beschermingsmaatregelen

Ten aanzien van vleermuizen, rugstreeppad, kleine marterachtigen en steenmarter worden maatregelen genomen om de functionaliteit van het leefgebied en de gunstige staat van instandhouding te waarborgen en worden maatregelen genomen om aan de zorgplicht te voldoen.
De maatregelen zijn grotendeels gebaseerd op het *kennisdocument gewone dwergvleermuis* en het *kennisdocument rugstreeppad* van BIJ12 de en de *toelichting beleid kleine marterachtigen* van de provincie Flevoland (BIJ12, 2024; BIJ12, 2017b; Provincie Flevoland, nd).

6.1 Maatregelen om de functionaliteit te waarborgen

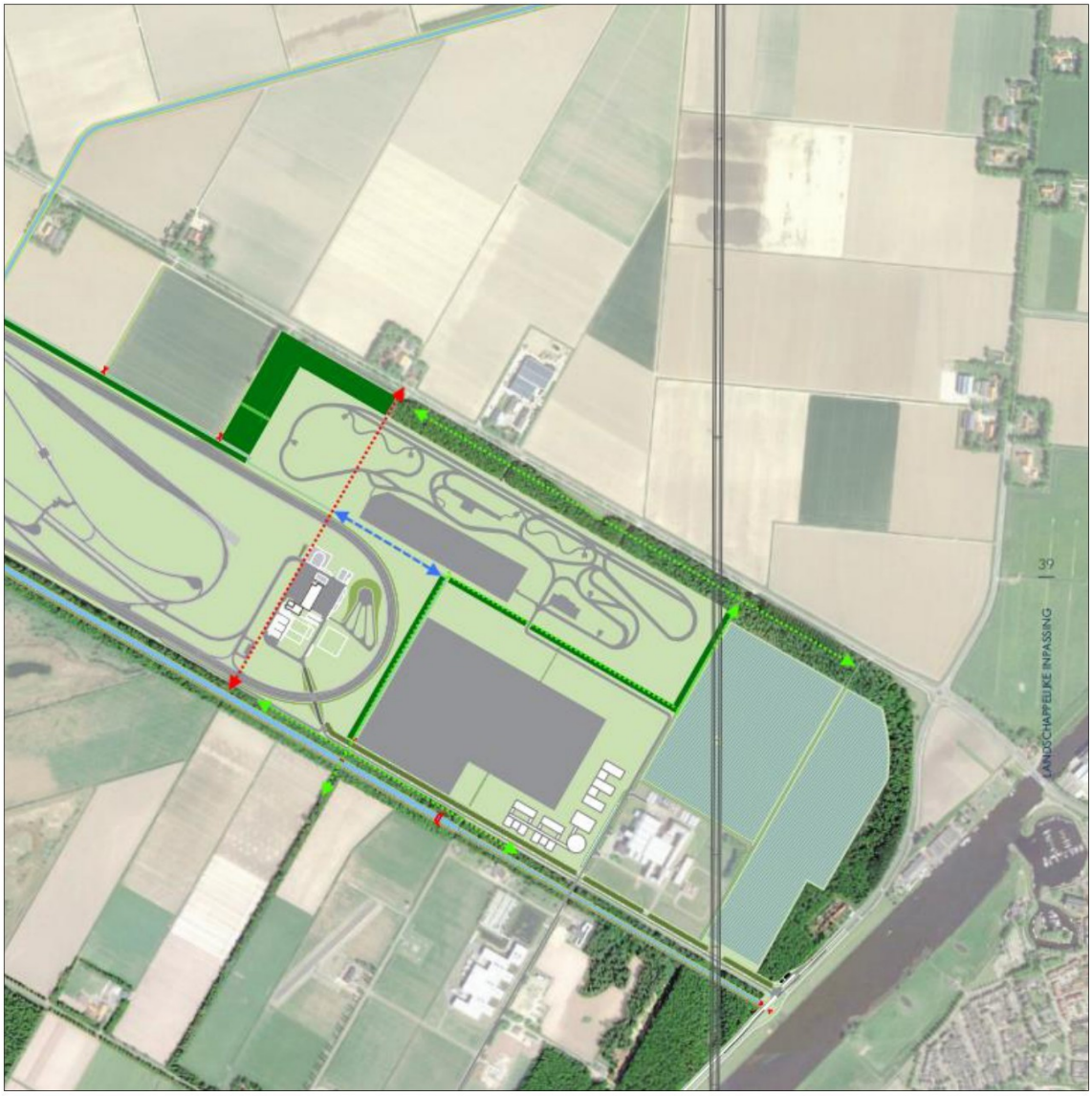
Er worden verschillende maatregelen genomen om de functionaliteit van de verschillende functies te waarborgen.

6.1.1 Maatregelen vliegroute

Het is niet mogelijk om de bestaande vliegroute te behouden. Door de plaatsing van de kombaan op het RDW-terrein verdwijnt zuidelijke deel van de houtsingel en door de inrichting van het politieterrein verdwijnt op den duur de volledige houtsingel. Daarom wordt hiervoor een vervangende vliegroute gerealiseerd.

VERVANGENDE VLIEGROUTE

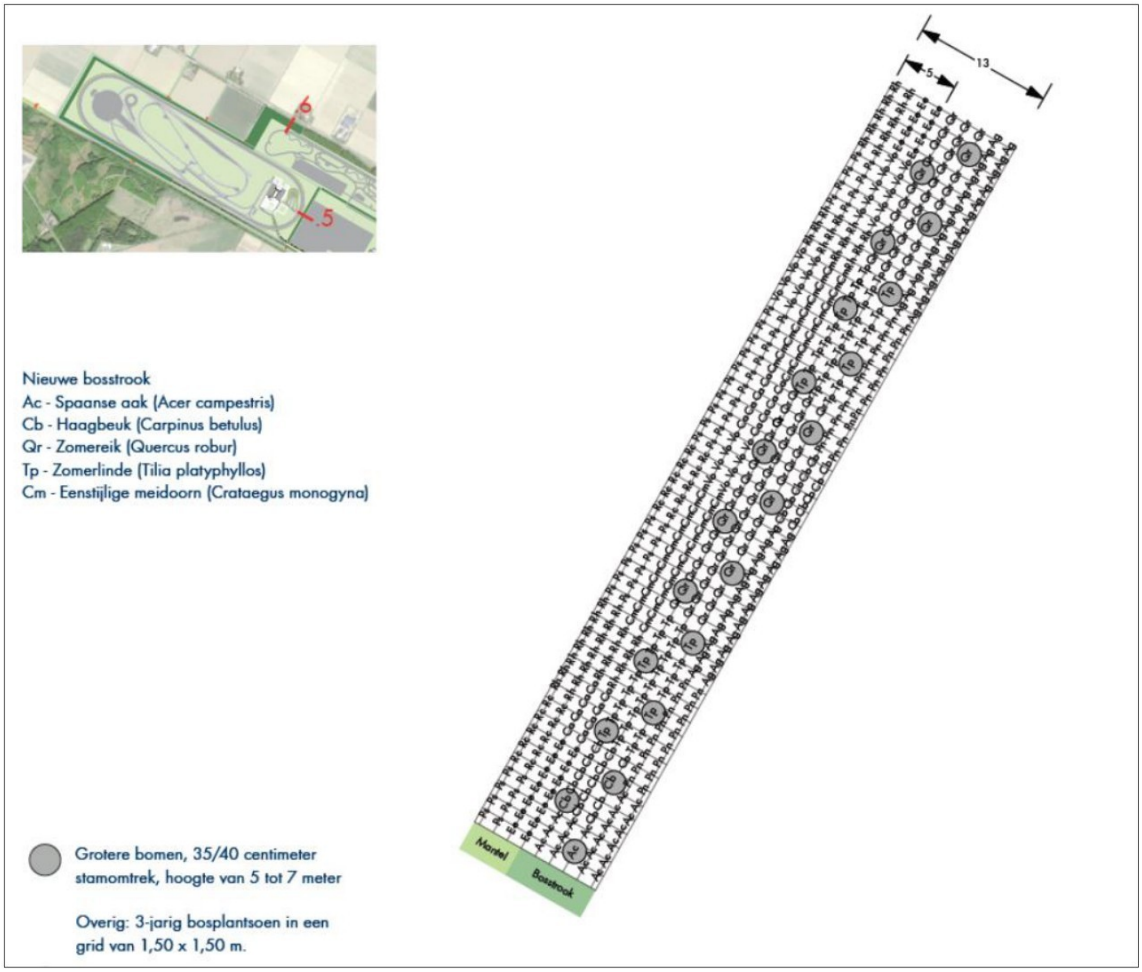
Bij de positionering van een vervangende vliegroute is het belangrijk dat extra energiegebruik door vleermuizen tot een minimum wordt beperkt. Een vervangende vliegroute wordt niet onnodig langer dan de oorspronkelijke vliegroute en loopt zoveel mogelijk parallel met de oorspronkelijke vliegroute. Ook sluit de vervangende vliegroute zo goed mogelijk aan op de bestaande route-elementen, in dit geval de houtsingels, rondom het plangebied.
Op basis van deze uitgangspunten is ervoor gekozen om een vervangende vliegroute oostelijk ten opzichte van de oorspronkelijke route te realiseren (groen in figuur 6). Bij een keuze voor het oostelijke traject, is het bijkomende voordeel dat de vliegroute langs de oostrand van het RDW-terrein in het verlengde komt te liggen van een bestaande noord-zuid verlopende houtsingel. Hierdoor kunnen de vleermuizen niet alleen langs de zuidrand van het plangebied doorvliegen in oostelijke en westelijke richting, maar ook hun weg voortzetten richting het zuiden. Via de oostrand van het politieterrein komen ze vervolgens weer bij de noordelijke houtsingels uit (figuur 6)

Figuur 6. De vliegroute die verloren gaat (rood), vervangende vliegroute (groen).

INRICHTING

De nieuwe houtsingel krijgt een breedte van 13 meter die wordt verdeeld in een bosstrook van acht meter breed langs de buitenrand en een struweelrand van vijf meter langs de binnenrand van de houtsingel. De breedte en opbouw is daarmee goed vergelijkbaar met de bestaande houtsingel. In de bosstrook worden onder meer de volgende boom- en struiksoorten toegepast: Haagbeuk, zomereik, zomerlinde, Spaanse aak en struiken als eenstijlige meidoorn, sleedoorn en wegedoorn. Daarbij wordt in de bosstrook een dubbele rij grotere bomen geplant met een stamomtrek van 35/40 centimeter en een hoogte van vijf tot zeven meter. De bomen in een rij worden op zes meter afstand van elkaar geplant en de bomen van twee rijen worden in een kruisverband geplant, zodat de onderlinge afstand tussen bomen van de twee rijen nog kleiner is dan zes meter. Verder wordt in de bos- en struweelstrook 3-jarig bosplantsoen aangeplant in een grid van 1,50 x 1,50 m (zie figuur 7).

Figuur 7. Beplantingsplan voor de permanente vervanging van de vliegroute langs de noordoost- en oostrand van het plangebied (bron: inrichtingsplan Vista).

Waarschijnlijk wordt de vereiste onderste kroonbreedte van 2,5 meter nog niet behaald bij aanplant van de bomen. Daarom wordt eerst een tijdelijke geleidende structuur aangeboden, voor één of enkele seizoenen tot de vereiste breedte uit het kennisdocument gewone dwergvleermuis is behaald. In dat geval wordt direct naast de bosstrook een rij palen aangebracht met daartussen schermen (zie figuur 8)

Conform het kennisdocument gewone dwergvleermuis worden daarbij de volgende eisen aangehouden:

- schermen van minimaal twee meter hoog op palen van minimaal 1,5 meter, voor een totale hoogte van minimaal 3,5 meter;
- het scherm kan zowel van stuifzanddoek zijn gemaakt als van gaaswerk met een maximale maaswijdte van 1,5 centimeter of gemaakt zijn van rietstengels of wilgentenen;
- schermen zijn windgevoelig en moeten goed onderhouden worden na stormachtig weer in het actieve seizoen van de gewone dwergvleermuis.

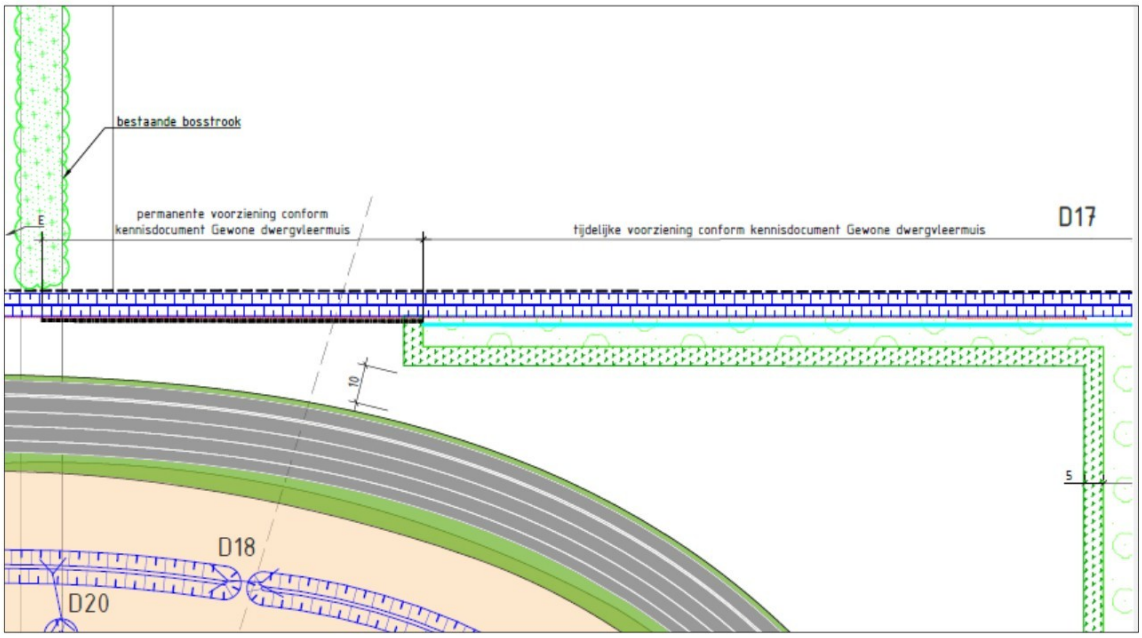
Figuur 8. Voorbeeld van een vleermuisscherm. Bron: [redacted] via https://www.zoogdiervereniging.nl/actueel/nieuws/kunstmatige-vliegroutes-voor-vleermuizen-zijn-effectief

TIJDELIJKE VERBINDING EN FASERING

In het geval dat de ontwikkeling van het politieterrein in een later stadium plaatsvindt dan de ontwikkeling van het RDW- terrein wordt ook ingezet op een (tijdelijke) verbinding tussen de nieuwe houtsingel/vliegroute en de houtsingel op het terrein van de politie (blauw in figuur 6).

De strook op de grens van het terrein van de politie en het RDW ligt echter zo dicht bij de nieuwe kombaan, dat bomen hier ongewenst zijn voor de veiligheid vanwege takken en bladeren die op de baan terecht kunnen komen.

Hier wordt ook een scherm aangebracht om de dan nog bestaande en nieuwe houtsingel/tijdelijke voorziening met elkaar te verbinden (blauw in figuur 6 en figuur 9).

Figuur 9. Tijdelijke voorziening vleermuizen grenzend aan de beoogde bosstrook.

GEWENNING

Het is van belang dat de nieuwe alternatieve vliegroutes voor aanvang van de werkzaamheden aan de houtsingel aanwezig zijn om de dieren de nieuwe route te laten ontdekken. Vanaf 1 april t/m half juli 2025 zullen zowel de alternatieve voorziening als de bestaande houtsingel gelijktijdig aanwezig zijn. De houtsingel wordt daarna verwijderd.

VERSTORING VOORKOMEN

Zowel bij de uitvoering van de werkzaamheden als in de gebruiksfase is in het actieve seizoen van gewone dwergvleermuis en andere vleermuizen (begin april – half november) geen sprake van lichtuitstraling op de houtsingels en op de palen en/of het scherm. Dit wordt bereikt door gebruik te maken van gerichte lichtarmaturen die de lichtbundel naar beneden laten schijnen en die geen lichtuitstraling naar boven en naar de zijkant veroorzaken. Op plekken waar vanwege de veiligheid toch licht nodig is, kan als alternatief gebruik worden gemaakt van vleermuisvriendelijk amberkleurige verlichting.

6.1.2 Maatregelen verblijfplaats gewone dwergvleermuis

VERVANGENDE VOORZIENINGEN

Binnen 200 meter van de aangetroffen verblijfplaats zijn geen gebouwen aanwezig om kasten op te hangen. Daarom worden vier tijdelijke paarkasten (type VMT1a – Unitura) opgehangen aan bomen langs de Vollenhoverweg (figuur 10). Deze worden binnen 200 meter van de aangetroffen verblijfplaats opgehangen, met een variatie in windrichting. Bij de plaatsbepaling en het ophangen van de kasten wordt een deskundige op het gebied gewone dwergvleermuis betrokken. Bij het ophangen van de kasten wordt onder meer rekening gehouden met minimale hoogte van drie meter en een vrije aanvliegroute. De gewenningsperiode voor de kasten bedraagt drie maanden, in de periode begin april t/m eind oktober (actieve seizoen)

ONGESCHIKT MAKEN BESTAANDE VERBLIJFPLAATSEN GEWONE DWERGVLEERMUIS

Na het doorlopen van de gewenningsperiode wordt de bebouwing ongeschikt gemaakt voor vleermuizen. Dit vindt plaats in vanaf de tweede helft van april t/m de eerste helft van oktober. Dit is buiten de kwetsbare periode van een paarverblijfplaats of solitaire winterverblijfplaats voor vleermuizen, maar nog wel in de actieve periode.

Ook deze werkzaamheden vinden plaats onder begeleiding van een deskundige op het gebied van vleermuizen. Het ongeschikt maken gebeurt door het plaatsten van exclusion flaps, waardoor de gewone dwergvleermuis wel kan uitvliegen maar niet in staat is om opnieuw in te vliegen.

Een aantal dagen nadat de bebouwing ongeschikt is gemaakt vindt tijdens een avondbezoek een controle plaats, om na te gaan of zich nog vleermuizen in de bebouwing bevinden. Als geen uitvliegende vleermuizen meer worden waargenomen, kan de bebouwing worden gesloopt. Indien toch nog vleermuizen worden waargenomen, wordt bepaald welke aanvullende maatregelen nodig zijn om ervoor de zorgen dat deze vleermuizen het gebouw verlaten. In dat geval moet er na het

uitvoeren van de aanvullende maatregelen opnieuw een avondbezoek uitgevoerd worden om te bepalen of de vleermuizen alsnog het gebouw hebben verlaten.

Figuur 10. Locatie tijdelijke vleermuiskasten (blauwe cirkels)

PERMANENTE VOORZIENINGEN

De hierboven genoemde vleermuiskasten volstaan niet als permanent alternatief. Daarom worden in de toekomstige bebouwing op het terrein van de politie op ten minste vier plekken permanente verblijfplaatsen ingebouwd. Dit zijn bijvoorbeeld inbouwkast type VMPM1 van Unitura of vergelijkbaar. Ook kan wordt een specifieke gebouwde voorziening gerealiseerd volgens de vereisten uit het kennisdocument.

6.1.3 Maatregelen leefgebied en verblijfplaatsen kleine marterachten en steenmarter

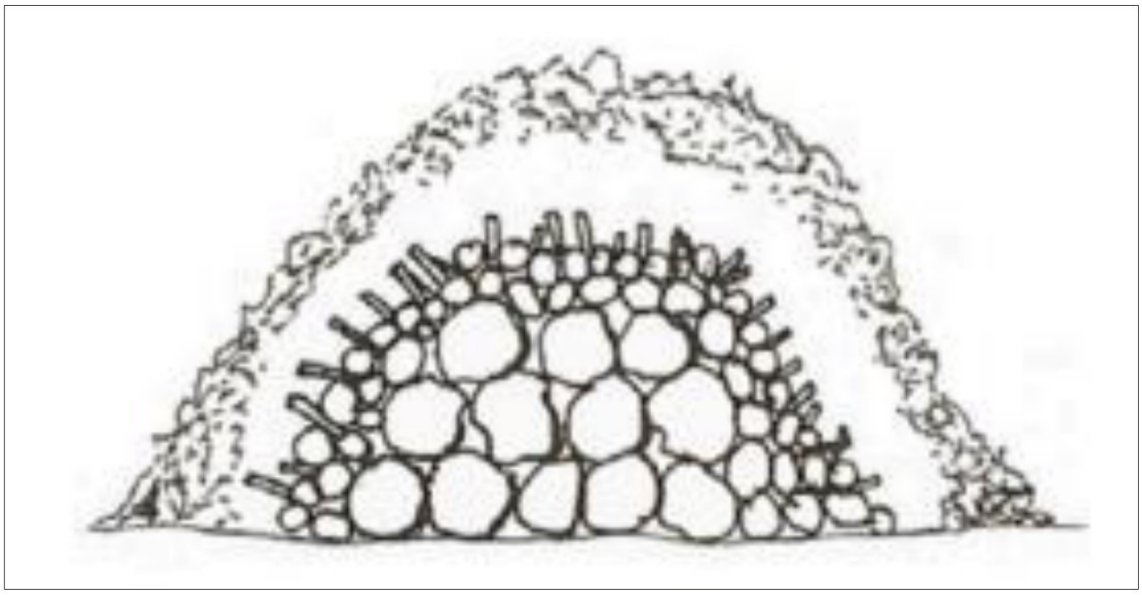
WERKEN BUITEN DE KWETSBARE PERIODE

Het slopen (of het ongeschikt maken) van de bebouwing met de verblijfplaats en het verwijderen van vegetatie op het erf en het kappen van houtsingels wordt uitgevoerd buiten de periode 15 maart – 15 september, om zo de kwetsbare periode van kleine marterachtigen en steenmarter te vermijden.

NIEUW LEEFGEBIED REALISEREN

De bomen op het erf van Vollenhoverweg 28 worden opgenomen in de op die locatie aan te leggen bosstrook. Nieuw aan te leggen houtsingels compenseren het leefgebied wat verloren gaat.

Hout wat vrijkomt bij de kap van noord-zuid houtsingel wordt gebruikt voor het maken van marterhopen (figuur 11). Deze marterhopen worden verspreid in de nieuwe houtsingels geplaatst (figuur 12). Een marterhoop is minimaal 1 meter hoog, twee meter breed en drie meter lang.

Figuur 11. Marterhoop. Bron: Handreiking Kleine Marters in relatie tot soortenbescherming, tekening door [redacted]

Figuur 12. Plaatsing marterhopen (gele sterren) en poel rugstreeppad (lichtblauwe stip).

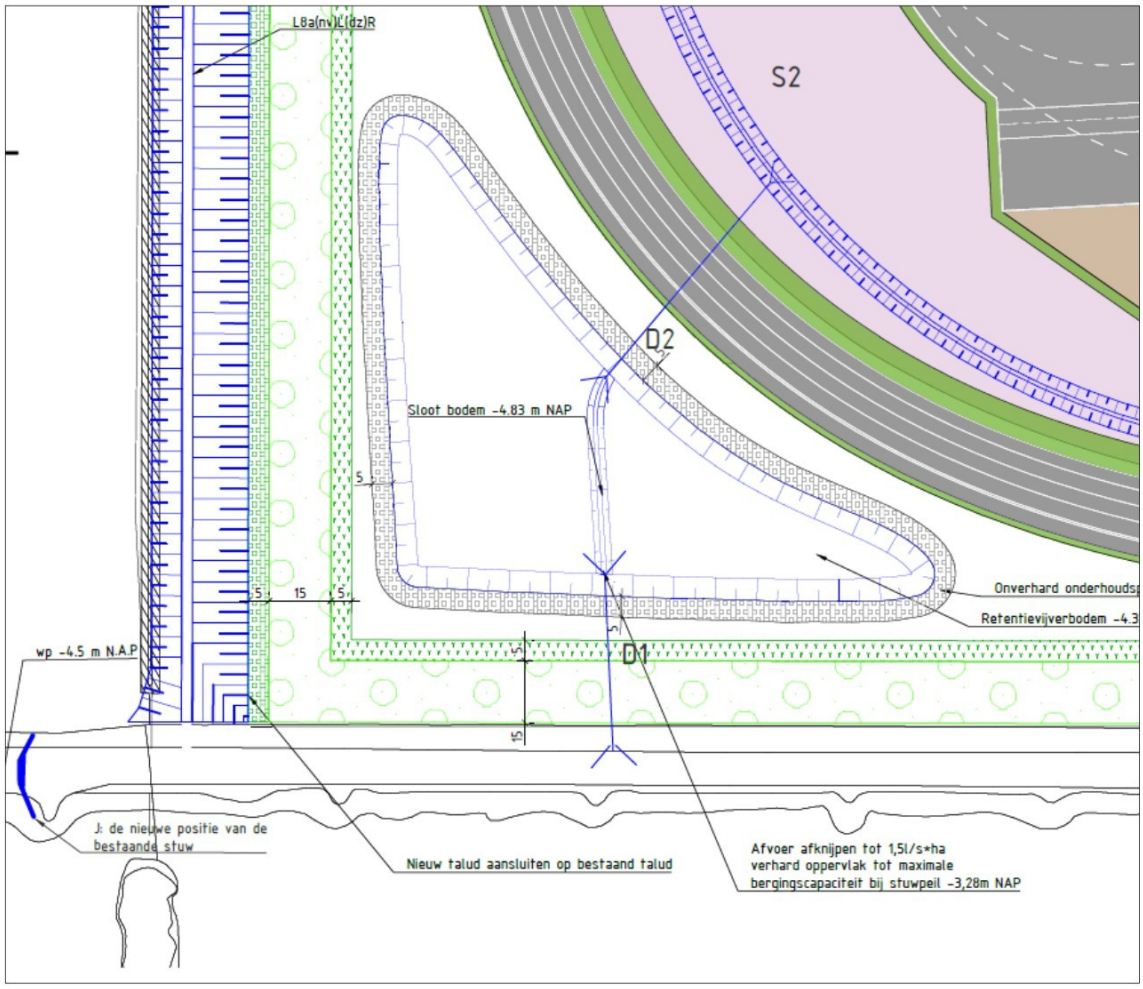
6.1.4 Maatregelen rugstreeppad

VOORKOMEN VESTIGING RUGSTREEPPADDEN

Er wordt voor gezorgd dat tijdens de voortplantingsperiode van rugstreeppad (april t/m juli) geen plassen op braakliggende (zand)grond door de werkzaamheden ontstaan, die kunnen dienen als voortplantingshabitat van rugstreeppad. Kuilen en laagtes worden zoveel mogelijk geëgaliseerd om vestiging te voorkomen.

NIEUW LEEFGEBIED REALISEREN

In het westelijk gedeelte van het RDW- terrein worden twee driehoekige retentievijvers met zijdes van circa 100 meter aangelegd (figuur 13). De hoeken van deze vijvers worden voorzien van een keileem of kleilaag, waardoor gedurende een droogteperiode langer water op blijft staan. De oevers zijn flauw aflopend (1:10). Deze locaties ligt het dichtstbij de buiten het plangebied aangetroffen locaties met rugstreeppad. Rondom de retentievijvers is minimaal 5 m² vergraafbaar zand aanwezig, waar rugstreeppad zich kan ingraven.

Figuur 13. Een van de retentievijvers.

6.2 Maatregelen om gunstige staat van instandhouding te waarborgen

Door het waarborgen van de functionaliteit, zoals hierboven bij paragraaf 6.1 besproken, wordt tevens de gunstige staat van instandhouding gewaarborgd.

6.3 Zorgplicht

Naast het de algemene zorgplicht kent het Bal een specifieke zorgplicht (art 11.27 Bal). Als volgens bovengenoemde maatregelen wordt gewerkt, wordt al voor een groot deel invulling gegeven aan de zorgplicht. Mochten onverhoopt toch vleermuizen, rugstreeppadden of kleine marterachtigen worden aangetroffen, dan worden de werkzaamheden stilgelegd en met een ecoloog bekeken welke aanvullende maatregelen nodig zijn.
Werkzaamheden aan de beplanting vinden buiten het broedseizoen plaats, dus buiten de periode half maart tot half juli. Circa een week voorafgaand aan graafwerkzaamheden moet grasland worden gemaaid. Ook worden sloten gedempt vanaf één richting. Op die manier hebben vrijgestelde algemene amfibieën- en grondgebonden zoogdiersoorten, waarvoor de algemene zorgplicht geldt, voldoende tijd om zich te verplaatsen naar een locatie buiten de invloedsfeer van de werkzaamheden.

7 Verantwoording

ACTIVITEITENPLAN

Het activiteitenplan is opgesteld door [redacted] [redacted] MSc., (ecoloog) in samenwerking met collega's. BügelHajema Adviseurs is een allround adviesbureau voor ruimtelijke ordening en milieu en heeft een brede ervaring met het opstellen van activiteitenplannen. Het bureau is aangesloten bij Netwerk Groene Bureaus.

BügelHajema Adviseurs is gemachtigd voor het doen van veldwerk in het kader van de Wet natuurbescherming door het Netwerk Groene Bureaus en heeft een brede ervaring op dit gebied.

8 Literatuur

BIJ12 (2024). Kennisdocument gewone dwergvleermuis, versie 2.0 april 2024

BIJ12 (2017b) Kennisdocument Rugstreeppad, versie 1.0 julie 2017

BügelHajema Adviseurs (9 februari 2022). Uitgebreide natuurtoets MITC Marknesse

BügelHajema Adviseurs (11 oktober 2022) Nader onderzoek rugstreeppad en ringslang MITC Marknesse

[redacted], (2022). Nader Onderzoek Marknesse, Vollenhoverweg 28; Nader Onderzoek in het kader van de soortenbescherming uit de Wet natuurbescherming (Wnb). Rapport R22.111 JM laatvliegers b.v., Gorredijk.

[redacted] (2022). Nader Onderzoek steenmarter en kleine marterachtigen, Marknesse, Vollenhoverweg 28; Nader Onderzoek in het kader van de soortenbescherming uit de Wet natuurbescherming (Wnb). Rapport R22.183 JM ecologie b.v., Gorredijk.

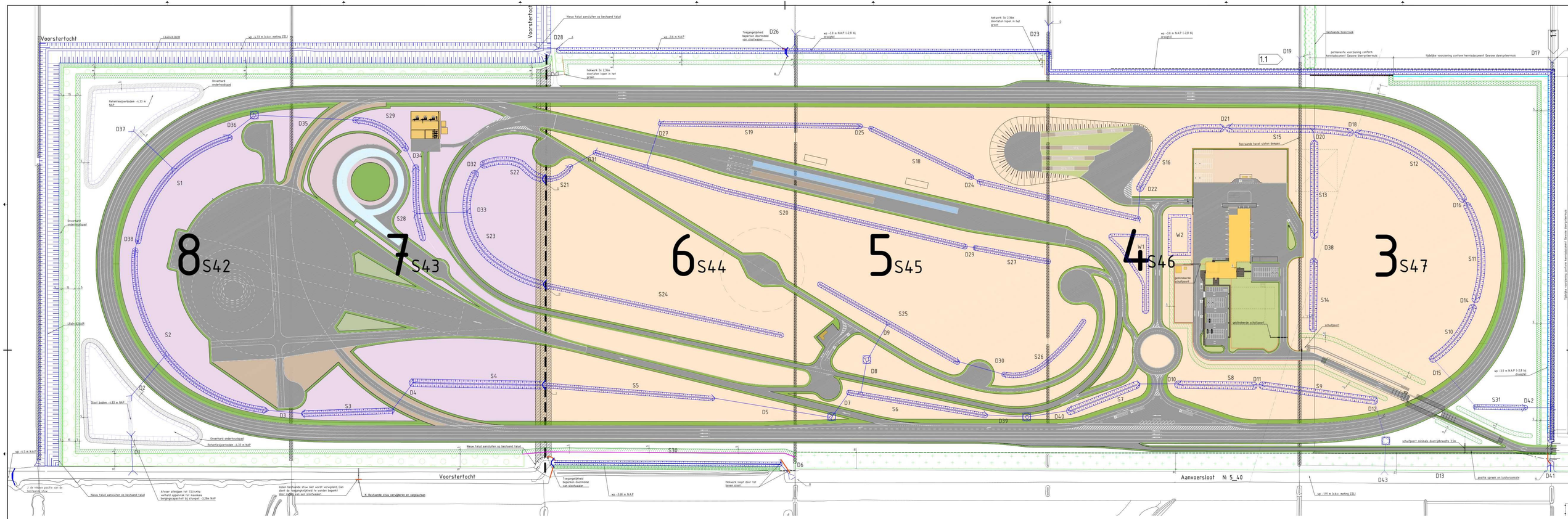
Provincie Flevoland (nd) Toelichting beleid kleine marterachtigen

RAVON (2023). Rugstreeppad In: NDFF-verspreidingsatlas Amfibieën. 7 november 2023, https://www.verspreidingsatlas.nl/A232

[redacted] i.s.m. de werkgroep Kleine Marterachtigen (2017) Handreiking Kleine Marters in relatie tot soortbescherming

Zoogdiervereniging (2023). Gewone dwergvleermuis In: NDFF-verspreidingsatlas Zoogdieren. 7 november 2023, https://www.verspreidingsatlas.nl/8496199#

Bijlage 1

Totaal overzicht

schaal 1:1000

0m 50m 100m 150m 200m 250m 300m 350m 400m 450m 500m

500m

Legenda

- vaste stuw
- beweegbare stuw
- versatlen kunstwerk
- duiker
- grondslag met sluwpeil
- A t/m N: kunstwerknummer
- S1 t/m S30: sluisnummer
- D1 t/m D37: duikernummer
- B_{S42}: kavelnummer / waternummer
- wahergang
- waterpeil -4,33 m t.o.v. NAP
- waterpeil -3,60 m t.o.v. NAP
- put
- maritieblus #200
- kabels & leidingen track
- vk
- veldkasten
- nekwerk
- Fysieke afscheiding tegen konijnen
- vleermuis geleiding
- projectgrens
- geleiderail
- geleidende wahergang

Verklaring
- Hoogtevoring in m
- Coordinaten in m conform het RD-stelsel

Bronbestanden
- AR-BULT-hoekel
- BGT-/Markeveste
- Plattelplan 2023-06-01

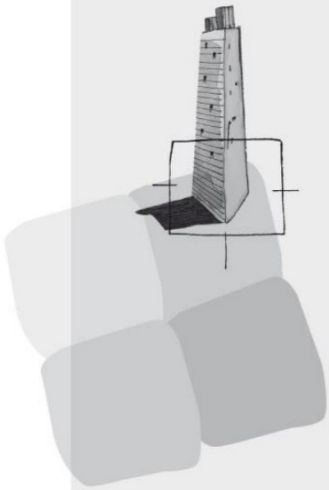
2.0	update ondertaggerlijst	03-01-2024	
1.1	vleermuisgeleiding toegevoegd, update ondertagger	16-01-2023	
1.0	Concept	01-11-2022	
Revisie	Omschrijving	Datum	Gecontroleerd

Project: MTC-Basis
Onderwerp: Referentie ontwerp Watergangen
Opdrachtgever: RDW
Formaat: A0/A1890
Schaal: 1:1000
Datum: 03-01-2024
Gecontroleerd: 03-01-2024
Tekeningnummer: 19508-WHA-RO-0001

Boorsma adviseurs & ingenieurs
Ontwerp: [illegible]
Tekening: [illegible]
Goedkeuring: [illegible]

Colofon

Projectnummer
P000699

BügelHajema Adviseurs bv
Bureau voor Ruimtelijke
Ordening en Milieu BNSP
Vaart NZ 48-50
9401 GN Assen

T 0592-31 62 06
E info@bugelhajema.nl
W www.bugelhajema.nl

Vestigingen te Assen,
Leeuwarden en
Amersfoort